

Konsekvent i riktning mot jämlika möjligheter

Finlands
utvecklingspolitiska
tillstånd 2014

Hur kan Finland på olika politikområden utplåna global fattigdom och främja hållbar utveckling?

UTVECKLINGSPOLITISKA KOMMISSIONEN

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	4
Inledning:	
Vad innebär samstämmighetspolitiken för utveckling?	5
Finland och utvecklingsländerna påverkar varandra på många olika sätt	5
EU – en viktig påverkningskanal	6
Handel och utveckling:	
Den privata sektorns roll i utveckling allt viktigare	9
Vad gäller det?	9
Samband mellan företagsansvar och globala värdekedjor	9
Vad gör vi i Finland?	10
Nya stödinstrument behöver tas fram	10
Samarbete över förvaltningsgränser	12
Beskattning och utveckling:	
Viktigt för utvecklingsländerna att motverka internationell skatteflykt	15
Vad gäller det?	15
Vad gör vi i Finland?	15
Ligger Finland i världstäten när det gäller internationellt samarbete?	16
Säkerhet och utveckling	19
Utveckling svårt utan stabilitet och säkerhet	
Vad gäller det?	19
Vi måste förstå maktförhållanden i bräckliga stater	19
Vad gör vi i Finland?	20
Krishantering: fortfarande inte en övergripande funktion i praktiken	20

Migration och utveckling:	
När det gäller migration ska vi inte glömma ursprungsländernas behov	23
Vad gäller det?	23
Invandrare är en del av sitt ursprungslands diaspora	25
Vad gör vi i Finland?	25
Behovet av arbetskraft påverkar migrationen	26
Klimat och utveckling:	
Fattiga länder behöver stöd vid bekämpning av klimatförändringar	29
Vad gäller det?	29
Tillväxtekonomier – ett oförutseende element i den traditionella konfigurationen	29
Klimatfinansiering får inte minska biståndet till de fattigaste länderna	30
Vad gör vi i Finland?	31
Sammanfattning:	
Regeringen måste ta ett starkare grepp i samstämmighetsarbetet	33
Sammanfattning av UPK:s bedömning:	33
Vilka ansvarar för samstämmighet?	35
Medlemmarna i Utvecklingspolitiska kommissionen 2011–2015	37
Förkortningar	39

Förord

FOTO: PHILIPPE GUEISSAZ

Kärret, gräftan och Jussi gjorde det, om vi citerar en finsk berättelse. Kyrkan, klockaren och skolan gjorde det, om vi ska gå i samma riktning som en annan av våra nationalförfattare. Båda är sanna och nödvändiga – Finland har en lång resa bakom sig när det gäller utveckling. Detta har påverkats av våra egna val på många olika politikområden och av den globala utvecklingen. På vilket sätt kan Finland i dag på egen hand och tillsammans med andra länder säkerställa att våra partnerländer, som befinner sig i olika utvecklingskedan, ska gå i riktning mot jämlika möjligheter? Har Finlands regering och dess utvecklingspolitik engagerat alla förvaltningsområden i prestationer som utvecklas i en och samma riktning? Eller åtminstone på så sätt att ingen nollställer någon annans prestationer?

Årsrapporten av Utvecklingspolitiska kommissionen (UPK) fokuserar på samstämmighetspolitiken för utveckling, på engelska policy coherence for development. Som begrepp kan samstämmighet kännas som främmande, men det gäller mycket konkreta frågor: i vilken utsträckning vi också beaktar utvecklingsländernas synpunkter när vi fattar beslut om exempelvis Finlands riktlinjer för internationella skattefrågor eller utvecklar stöd-tjänster för finska företags internationalisering. Målet bör vara att beslut som fattas på olika politikområden ska stöda de globala utvecklingsmålen, det vill säga att utplåna fattigdom och främja hållbar utveckling.

Vår regering har förbundit sig till samstämmighetspolitiken för utveckling, vilket är ett viktigt politiskt val. I denna rapport strävar UPK efter att utvärdera på vilket sätt vi har lyckats i detta. Vi ger också rekommendationer för det fortsatta arbetet. Utvärderingen omfattar fem politik-

områden: internationella handelsekonomiska relationer och handelspolitik, beskattning, säkerhet och krishantering, immigration och klimatpolitik. Valet har gjorts utifrån prioriteringarna i Finlands utvecklingspolitiska åtgärdsprogram och i EU:s och OECD:s samstämmighetsarbete.

Att genomföra samstämmighetspolitiken är en stor utmaning där alla aktörer har sina egna roller. Enligt statsrådets beslut om tillsättande är den huvudsakliga uppgiften för UPK att stärka en verksamhetskultur och samarbetsmekanismer som främjar samstämmighet. Enligt vår bedömning bör verksamhetskulturen och samarbetsmekanismerna förbättras ytterligare, trots att behovet och betydelsen av samstämmighet har identifierats ganska bra. Det behövs inte enbart ett mer intensivt samarbete mellan de olika ministeriernas tjänstemän utan även ledarskap hos de politiska beslutsfattare samt förmåga att utvärdera och lösa eventuella motstridigheter mellan olika politiska mål. I denna strävan kunde både ministrarna och riksdagens olika utskott eventuellt ha en starkare roll. Dessutom uppmuntrar vi till forskning och utvärderingar samt en möjligast omfattande medborgardiskussion om olika besluts utvecklingseffekter.

Jouko Jäskeläinen

ordförande för Utvecklingspolitiska kommissionen

Sammanfattning

År fokuserar årsrapporten av Utvecklingspolitiska kommissionen (UPK) på samstämmighetspolitiken för utveckling, det vill säga på vilket sätt de utvecklingspolitiska synpunkterna har beaktats i beslutsprocessen på alla politiska områden som påverkar utvecklingsländerna. Målet bör vara att besluten ska främja de globala utvecklingsmålen, det vill säga att utplåna fattigdom och att nå en hållbar utveckling. Utvärderingen omfattar fem politikområden: internationella handelskonomiska relationer och handelspolitik, beskattning, säkerhet och krishantering, immigration och klimatpolitik.

Enligt UPK skulle det i statsrådets arbete under denna regeringsperiod ha funnits goda möjligheter att förbättra samstämmighetspolitiken för utveckling. Frågan har diskuterats vid olika ministerier, och de har identifierat behovet och betydelsen av samstämmighet på sina egna politikområden. Beslutsprocessens nuvarande strukturer stöder emellertid inte att utvecklingssynvinkeln i tillräcklig omfattning beaktas i frågor som påverkar utvecklingsländer. Det är oklart vilka som är ansvariga för att utvecklingssynvinkeln har analyserats under beslutsprocessen och att den har avvägs mot de övriga politiska målen.

Enligt UPK behöver statsrådet ta fram effektivare mekanismer för att samstämmighetspolitiken ska kunna stärkas. En sådan kan vara exempelvis en analys av olika politikområden som leds av utveck-

lingsministern och genomförs av utrikesministeriet och statsrådets kansli regelbundet. Dessutom ska tillräckliga resurser avsättas för främjandet av samstämmighet och samarbetet mellan politikområdena. Samstämmighetspolitiken för utveckling bör integreras i ett mer omfattande arbete med att främja hållbar utveckling, såsom man håller på att göra i den internationella beredningen av utvecklingsmålen för perioden efter 2015.

Det är relevant att säkerställa ett tillräckligt politiskt stöd vid statsrådet så att samstämmigheten kan integreras i ministeriernas verksamhetskultur. Riksdagens roll behöver också stärkas när det gäller att främja samstämmighetspolitiken. Ministerierna bör sammanställa en omfattande rapport om samstämmigheten till riksdagen en gång per regeringsperiod. Riksdagens samtliga utskott, i synnerhet stora utskottet, ska ha tillräcklig information om hur de frågor som ska behandlas påverkar utvecklingsländer.

Flera av de politikområden som påverkar utvecklingsländerna utgör en del av EU-politiken, antingen till merparten eller till hundra procent. Därför är det viktigt att Finland aktivt påverkar EU:s beslutsprocesser och riktlinjer så att utvecklingssynpunkten tas i beaktande. Även inom OECD, FN och övriga internationella förhandlingar ska ett av Finlands främsta mål vara att främja samstämmighetspolitiken.

Vad innebär samstämmighetspolitiken för utveckling?

Med samstämmighetspolitik för utveckling avses att de utvecklingspolitiska synpunkterna beaktas i beslutsprocessen på alla politiska områden som påverkar utvecklingsländerna. Vid sidan av utvecklings-samarbetet och -politiken kan Finland bland annat inom handels-, immigrations- och klimatpolitiken verka för att minska global fattigdom och ojämlikhet. Finland har förbundit sig att stärka samstämmighetspolitiken för utveckling genom regeringsprogrammet för Katainens regering och det utvecklingspolitiska åtgärdsprogrammet 2012.

Under de senaste åren har samstämmighetspolitiken blivit allt viktigare när penningflöden till utvecklingsländerna, såsom handel, investeringar och invandrarnas penningförsändelser, har ökat. De har betydligt större betydelse för utvecklingsländerna än utvecklings-samarbetet. Genom en samstämmig politik kan Finland bidra till att dessa penningflöden höjer människornas välbefinnande. Dessutom ska vi se till att omvända penningflöden, som kapitalflykt på grund av korruption eller skatteflykt, inte gör det ännu svårare att nå utvecklingsmålen. Det behövs förändringar i globala värdekedjor så att en så stor och rättvis del av utvecklingsländernas naturresurser och värdeökningen i arbetet med dessa ska bli kvar i utvecklingsländerna och främja lokala utvecklingsansträngningar.

Finland och utvecklingsländerna påverkar varandra på många olika sätt

Den offentliga debatten ger en bild av att Finland främst har biståndsgivarens roll i sina relationer med utvecklingsländerna. Ur ett bredare perspektiv kan balansen emellertid vara positiv för oss eftersom Finland på många olika sätt dragit nytta av utvecklingsländerna. Till exempel en stor del av de råvaror och konsumtionsvaror som finländarna behöver importeras från utvecklingsländer. Vårt nuvarande levnadssätt med överflöd av varor bygger delvis på att vi utnyttjar utvecklingsländernas billiga arbetskraft och naturresurser. Dessutom har tillväxtekonomierna de senaste åren blivit ett allt viktigare verksamhets- och marknadsområde för finska företag.

Målet för Finlands utvecklingspolitik är att bistå utvecklingsländerna att genomföra en god politik med tanke på deras ekonomi och samhällsliga utveckling. Detta har positiva effekter även på Finlands ekonomi och andra politiska mål: att minska fattigdom och ojämlikhet och att främja en stabil och demokratisk omvärld i utvecklingsländerna ligger i Finlands intressen.

På andra politikområden strävar Finland däremot främst bevaka sina egna intressen, som inte

alltid helt ligger i utvecklingsländernas intressen. I de flesta fall är intressekonflikter vad gäller samstämmighet dock ytliga. På längre sikt har Finland och utvecklingsländerna i många frågor gemensamma intressen. Goda exempel på detta är hållbar utveckling, minskning av ojämlikheten, säkerhet och ansvarsfull affärsverksamhet.

Det finns inte enbart en modell för att definiera begreppet utvecklingspolitisk synvinkel eftersom utvecklingsländerna är mycket olika och deras situationer är varierande. Därför ska eventuella effekter av besluten analyseras land för land.

EU – en viktig påverkningskanal

Flera av de politikområden som påverkar utvecklingsländerna utgör en del av EU-politiken, antingen till merparten eller till hundra procent. Därför är Finlands inflytande i EU:s beslutsprocess och riktlinjer särskilt viktigt för samstämmighetspolitiken för utveckling.

Flera politikområden har effekter på andra länders möjligheter att göra val vad beträffar den utövade politiken i landet. Att ändra Finlands och EU:s

Engagemang i samstämmighet på många nivåer

Med samstämmighetspolitik för utveckling (Policy Coherence for Development, PCD) avses hänsynstagande till utvecklingsmålen i politiska beslut som påverkar utvecklingsländerna. Målet är att de olika politikområdena ska fungera konsekvent för att utplåna fattigdomen och ojämlikheten och inte ska omintetgöra eller försvaga effekterna av utvecklingspolitiken.

FN:s millenniemål (Millennium Development Goals) syns samstämmighetsprincipen i det åttonde målet om internationellt partnerskap för utveckling. Målet handlar om att förbättra handelsmöjligheterna för utvecklingsländerna och lätta ländernas skuldbördor samt att säkerställa tillgången till läkemedel och att förse utvecklingsländerna med fördelar från informations- och kommunikationstekniken tillsammans med den privata sektorn.

För närvarande bereder FN nya **utvecklingsmål som ska gälla tiden efter 2015**. Under beredningen har man identifierat att samstämmighetspolitiken behöver förbättras betydligt för att hållbar utveckling ska kunna nås.

Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling **OECD** understryker att dess medlemsländer ska vara starkt engagerade i samstämmighetspolitiken för utveckling. Frågan lyfts fram i en deklARATION av OECD-ländernas ministrar 2008 och i deras utvecklingsstrategi som infördes 2012. År 2010 rekommenderade OECD:s råd dessutom att samstämmighetspolitiken ska stärkas på institutionell nivå inom statsförvaltningen.

Fördraget om **Europeiska unionens** funktionssätt, eller det så kallade Lissabonfördraget, ålägger EU samstämmighet på politikområden som är relevanta med tanke på utvecklingsländerna. Samma principer ingick även i Maastrichtfördraget. De konklusioner som EU:s råd för utrikesfrågor senast publicerade i december 2013 om samstämmighetspolitiken för utveckling bidrar till att stärka EU-ländernas engagemang i samstämmigheten.

politik till en mer samstämmig politik för utveckling innebär att

- vi ska erkänna problemen med de effekter som våra beslut ger upphov till och vara medvetna om möjligheten till intressekonflikter.
- vi ska se till att Finlands och EU:s politik och den internationella politiken utanför utvecklingssamarbetet främjar utvecklingen i fattiga länder eller åtminstone inte medför några olägenheter eller skador.

Finlands direkta inflytande i världspolitiken och den globala ekonomin är obetydligt. Våra politiska val är emellertid också viktiga signaler för den internationella gemenskapen. På internationella forum tillämpas i regel principen en röst per land, som gör att även mindre länder har inflytande. Därför är det viktigt att Finland fattar välgenomtänkta beslut och beaktar också utvecklingsländernas synpunkter när besluten påverkar ländernas situation och möjligheter.

Tio års strävan efter samstämmighet i Finland

Samstämmighetspolitiken är tillsammans med kvaliteten och effekterna av utvecklingssamarbetet ett av de viktigaste målen i **regeringsprogrammet**. Samma frågor betonas också i **Finlands utvecklingspolitiska åtgärdsprogram 2012**. Enligt programmet utvecklar Finland den strategiska styrningen och tillvägagångssätt som för samman olika ministerier. Temana i arbetet för konsekvens är tryggad livsmedelsförsörjning, handel, beskattning, säkerhet och migration. Finland lovar att aktivt främja konsekvens även inom EU och att utnyttja statsförvaltningens EU-beredning för detta syfte.

Samstämmighetspolitiken har varit en viktig del av Finlands utvecklingspolitik i tio år, sedan det utvecklingspolitiska programmet 2004. År 2004 blev samstämmigheten en viktig fråga även i Utvecklingspolitiska kommissionens mandat och till kommissionen kallades experter från olika ministerier. Under Finlands EU-ordförandeskap 2006 talade Finland aktivt för samstämmighetspolitiken i EU:s beslut. Under regeringsperioden 2007–2011 bildades ett samstämmighetsnätverk mellan ministerierna i Finland och behandling av samstämmighetsfrågor främjades i bland annat OECD. Inom statsförvaltningen har medvetenheten om samstämmighetsfrågor genom åren ökat, men hittills har inga större konkreta resultat kunnat visas.

I en inbördes granskning från **OECD:s biståndskommitté DAC (2012)** ansågs samstämmighetspolitiken vara det minst framgångsrika delområdet i Finlands utvecklingspolitik. Allt för många av de samarbetsmekanismer som främjar samstämmighetspolitiken bygger enligt granskningen på ett inofficiellt samarbete. Enligt OECD ska Finland se till att sådana andra beslut av regeringen som påverkar utvecklingsländerna ska stöda ländernas möjlighet till utveckling eller att besluten åtminstone inte ska försvaga ländernas ställning. Därför är det nödvändigt att fastställa ansvar för aktörerna inom statsförvaltningen, stärka samordningsmekanismer och på bättre sätt utvärdera och följa upp konsekvenserna av de olika politikområdena.

Zambia

Enligt Världsbanken har Zambia till följd av en snabb ekonomisk tillväxt blivit ett land med lägre medelinkomst under det senaste decenniet. Några framsteg har emellertid inte gjorts i minskningen av fattigdomen och inkomstskillnaderna inom landet har ökat. Gruvindustrin är motorn för den ekonomiska utvecklingen i Zambia, men värdeökningen är obetydlig eftersom koppar och andra mineraler utförs i regel oförädlade. Dessutom för

gruvklustret in nästan alla utrustningar och tjänster från andra länder. Finland strävar efter att öka det handelsekonomiska samarbetet med Zambia vid sidan av utvecklingssamarbetet. Företagssamarbetet skulle kunna vara till fördel när det gäller att överföra tekniker och öppna nya affärsmöjligheter. På så sätt kan gruvklustret förbättra sina förbindelser till den övriga ekonomin i Zambia och nya arbetstillfällen kan skapas.

Den privata sektorns roll i utveckling allt viktigare

Vad gäller det?

Privata penningflöden, handel och investeringar har betydligt större inverkan än utvecklings-samarbetet på vilken typ av utveckling det sker i fattiga länder. Både i Finland och i hela världen pågår en omvälvning där företag är önskade och behövs att i större omfattning delta i genomförandet av utvecklingspolitiken och -samarbetet. Företagens roll för att främja de utvecklingspolitiska målen är viktig eftersom företagen skapar arbetstillfällen, kapital, kunskap och teknologi i utvecklingsländerna. Ansvarsfull affärsverksamhet har potentiellt sett stor inverkan på arbetet med att minska fattigdom och göra utvecklingen ekologiskt och klimatmässigt hållbar. Även inom matproduktion och hållbart utnyttjande av förnybara naturresurser spelar privata aktörer i praktiken en nyckelroll.

Diskussionen om den privata sektorns roll försvåras av att utvecklingspolitiken av hävd ansetts ankomma på statsförvaltningen och medborgarorganisationerna. Det behövs fortfarande mycket arbete för att de traditionella aktörerna inom företagssektorn och utvecklingspolitiken ska hitta ett gemensamt språk. För en resultatrik verksamhet behövs insatser av den offentliga sektorn, den privata sektorn och medborgarorganisationerna och framför allt samarbete mellan dessa.

I utvecklingsländerna kan hållbar affärsverksamhet inte skapas utgående från välgörenhet, utan företagens verksamhet ska vara ekonomiskt lönsamt för aktörerna i både det aktuella utvecklingslandet och Finland. Vi måste söka lösningar som gagnar alla parter: mest minskar fattigdomen av en företagsverksamhet som främjar utvecklingen för landets egen privata sektor. Det är med

andra ord inte enbart frågan om att finska eller globala företag söker sig till nya marknader.

Samband mellan företagsansvar och globala värdekedjor

Ansvar ska vara en inbyggd del av affärsverksamheten för de företag som är verksamma i utvecklingsländerna. Under de senaste åren har företagsansvaret i allt större omfattning etablerats i diskussionen om företagens affärsverksamhet. Företagens ansvarsarbete styrs av internationellt erkända principer som främjar företagsansvaret, såsom FN:s Global Compact och OECD:s riktlinjer för multilaterala företag. Det är emellertid mycket krävande att genomföra ansvar i långa värde- och underleverantörskedjor och att bedriva samarbete som beaktar utvecklingseffekterna. Media och medborgarorganisationer lyfter kontinuerligt fram brister i dessa omständigheter, som delvis även berör finska företag.

I ett större perspektiv gäller det rättvisan i globala värdekedjor: vilka som gynnas av den värdeökning som bygger på naturresurser, arbete och handelsstrukturer. I detta behövs internationellt arbete och definiering av normer för företagsansvar. Vid en undersökning som genomförts av FN:s Global Compact och konsultföretaget Accenture ansåg storföretagens direktörer att företagens egna ansträngningar inte räcker till för att främja hållbar utveckling. De ansåg att det behövs aktiv politik mellan regeringar samt reglering.¹ Även med tanke på jämlika konkurrensförutsättning-

¹ CEO Study on Sustainability 2013, UN Global Compact och Accenture

ar för företag lönar det sig att utveckla en reglerings- och verksamhetsmiljö som uppmuntrar till hållbarhet och belönar för ansvarsfullhet. Bristerna i den gällande regleringsramen avspeglas i att överträdelse av anställdas och lokala samhällens rättigheter, miljöförorening och överkonsumtion av naturresurser fortfarande globalt sett är förargligt allmänna.

Det räcker inte enbart med att göra en kvantitativ översyn av arbetsplatser, utan vi måste också fastställa kvalitativa kriterier för dem, samt stärka reglerna för människovärdigt arbete utifrån ILO:s allmänna avtal för arbetslivet. Regleringen av arbetsmarknaden och goda arbetsmarknadsrelationer kan påverka även samhällsfreden och samhällets stabilitet.

Vad gör vi i Finland?

Ansvariga parter: ANM (företagsansvarspolitik), UM (externa ekonomiska relationer, handelspolitik), Statsrådets kansli (Team Finland)

Regeringen har förbundit sig att främja den privata sektorns utveckling i utvecklingsländerna, ansvarsfull företagsverksamhet och ett globalt ekonomiskt system och handelssystem som utgår från rättvisa spelregler.

Regeringsprogrammet fokuserar på hållbar ekonomisk tillväxt, sysselsättning och konkurrenskraft. Regeringen eftersträvar ett Finland som ligger i världstäten när det gäller en miljövänlig, resurs- och materialeffektiv ekonomi samt som utvecklare av hållbara konsumtions- och produktionsmetoder. De näringspolitiska åtgärderna inriktas i synnerhet på att stödja nya, tillväxtinriktade, sysselsättande och internationellt inriktade företag.

Enligt regeringsprogrammet vill Finland dessutom främja att alla aktörer i den globala ekonomin ska förbinda sig att i högre grad ta samhällsansvar. Regeringen stöder projekt som syftar till att ge större tyngd åt de internationella normer och regelverk som gäller företagsansvar, samt främjar åtgärder inom näringspolitiken och i den offentliga upphandlingen som i större utsträckning beaktar ansvarsaspekterna. Dessutom ligger fokus på att få i synnerhet tillväxtekonomierna att förbinda sig till dessa principer.

Regeringen har dragit upp följande politiska riktlinjer och fastställt åtgärder för att fullgöra sina åtaganden i regeringsprogrammet:

Verksamhetsprogram för externa ekonomiska relationer(2012). Målet för statsrådets verksamhetsprogram som överskrider förvaltningsområdenas gränser är att stöda sysselsättningsutvecklingen i Finland och internationaliseringen av små och medelstora företag. Enligt programmet främjas utvecklingsländernas integrering i världshandeln genom olika handelspolitiska åtgärder och handelsrelaterat utvecklingssamarbete (Aid for Trade). Ett av målen är också konsekvensen mellan handelspolitiken och utvecklingspolitiken.

Team Finland. Team Finland är ett nätverksbaserat handlingsätt för praktiskt genomförande av programmet ovan. Team Finland sammanför de viktigaste aktörerna i dessa branscher inom och utom landet. Aktörerna styrs av gemensamma mål som årligen fastställs av statsrådet.

Principbeslut om samhällsansvar (2012). Enligt statsrådets riktlinje är regeringens mål att göra finländska företag och finländsk förvaltning till föregångare i samhällsansvarsfrågorna. Vid verkställandet av principbeslutet har aktörerna olika åsikter om reglerna för företagsansvar ska vara bindande eller frivilliga. Finland har inte varit särskilt aktivt när det gäller att främja reglerna. För tillfället är det aktuellt med uppgörandet av en plan för omsättande av FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter, det vill säga ”Ruggies ramverk”. Finland har varit en av de första länderna som har genomfört det inom EU och på global nivå. För samordningen av arbetet som gäller alla ministerier ansvarar ANM.

I samband med arbets- och näringsministeriets arbetar delegationen för samhälls- och företagsansvar som behandlar klagomål om företagsverksamhet och främjar tillämpningen av OECD:s riktlinjer för företagsansvar. Hittills har endast ett fåtal klagomål lämnats in: 2006 behandlades två fall och 2013 ett fall. Det finns också olika åsikter om delegationens funktionssätt och om mekanismen är tillräcklig eller inte.

Nya stödinstrument behöver tas fram

I Finlands utvecklingspolitiska åtgärdsprogram 2012 fastställs att den privata sektorns samarbetsformer utvecklas så att de bättre svarar mot den förändrade omvärlden. Inom utvecklingssamarbetet finansieras företagsarbetet via Finnfund och Finnpartnership. Finansieringen till Finnfund

har ökat och som ett nytt instrument infördes specialriskfinansiering. I enlighet med riktlinjerna i Finlands utvecklingspolitiska åtgärdsprogram upphör programmet för räntestöds kredit efter 2014. I dess ställe utvecklas nya instrument.

Utöver finansieringsinstrumenten för utvecklingssamarbete riktade till företag finansieras genom utvecklingssamarbete den privata sektorns utveckling i utvecklingsländerna i enlighet med utrikesministeriets verksamhetsplan för handelsrelaterat utvecklingssamarbete (2012–2015). Huvudmålet för verksamheten är att skapa människovärdiga arbetstillfällen och förutsättningar för före-

tagande. Särskild uppmärksamhet ägnas sysselsättning bland kvinnor och unga, företagande och bistånd till de fattigaste utvecklingsländerna.

År 2013 inrättade UM och ANM en utvecklingsgrupp för att främja innovations- och affärsverksamhet som riktas till utvecklingsländer. Detta utgår från en tanke om att de finska företagens internationalisering och affärsutveckling också kan främja de utvecklingspolitiska målen när de riktas till utvecklingsländer, och särskilt för att lösa problem hos de fattigaste befolkningsgrupperna (Base of the Pyramid-affärsverksamhet, BoP). Utvecklingsgruppen har föreslagit att ett program

Sverige och Danmark tar fram nya företagsinstrument

Under de senaste åren har Sverige och Danmark tagit fram nya instrument i syfte att främja företags verksamhet i utvecklingsländer och uppmuntra företag att skapa ny affärsverksamhet i utvecklingsländer. Jämfört med Finland är utvecklingsarbetet med stödinstrument mer avancerat i Danmark och särskilt i Sverige. Antalet program som finansieras genom utvecklingssamarbete, penningbeloppet och förvaltningsresurserna är också betydligt större än i Finland.

En mer grundlig förnyelse har utförts av Sverige som betonar sina företagsinstruments innovativitet, kontinuerligt utvecklingsarbete och färdigheter att även ta större risker så att utvecklingseffekterna kan maximeras. Danmark har gjort mindre ändringar i sina företagsinstrument och koncentrerat sitt bistånd till relativt få program. Sverige däremot har fördelat finansieringen på ett flertal instrument. Det främsta målet med Sveriges och Danmarks företagsinstrument är att stärka den privata sektorn i utvecklingsländerna som en del av verksamheten för att minska fattigdom, skapa arbetstillfällen och uppnå en hållbar utveckling. Bägge länderna har riktat en allt större del av sina stödprogram bort från utvecklingsländer med medelinkomst till fattiga utvecklingsländer, särskilt i Afrika.

En betydande skillnad i synvinklarna mellan Danmark och Sverige är de inhemska företagens position i programmen. I Danmarks företagsinstrument är villkoret för stödet i regel att det ska omfatta ett danskt företag. Sverige i sin tur understryker biståndets obundenhet och att instrumenten är tillgängliga för företag i vilket som helst land. Visserligen har Sverige också stöd som endast är tillgängliga för svenska företag.

Hittills har det inte gjorts några utvärderingar av hur Sveriges och Danmarks nya företagsinstrument fungerar, och förändringarna har inte väckt någon livlig debatt. Representanterna för medborgarorganisationer i Sverige har kritiserat att det fortfarande finns brister i insynen av instrumenten och att instrumentens utvecklingseffekter inte är tillräckligt tydliga. Kritik har också riktats mot att stödformerna är bundna till inhemska företag.

Mer information om bakgrundsutredningen: www.kehityspoliittintoimikunta.fi

för utvecklingsinnovation ska införas i anslutning till de nuvarande finansieringsinstrumenten och stödtjänsterna.

Utgående från förslaget har UM, ANM och Tekes inlett beredningen av ett samfinansierat utvecklings- och innovationsprogram. Motionen är viktig. Hänsyn ska inte bara tas till stödet för innovationsverksamhet utan även till det faktum att de finska företagen har mycket teknologikompetens som kan vara till nytta i utvecklingsländerna, både när det gäller att minska fattigdom och att nå utvecklingsmålen. En särskild utmaning är att den största och mest realistiska affärspotentialen ur företagens perspektiv finns i utvecklingsländer med medelinkomst, medan syftet är att i första hand allokera utvecklingsfinansiering till de fattigaste länderna. På grund av större risker och en komplicerad omvärld är det dock svårt att öka affärsverksamheten i dessa länder.

Samarbete över förvaltningsgränser

I utvecklingen av offentliga finansieringsformer behövs nya lösningsmodeller samt samarbete som överskrider ministeriernas gränser. OECD:s kriterier för utvecklingssamarbetet fastställer ramarna för vilket slag av företagsfinansiering som kan räknas som utvecklingssamarbete. När utvecklingsfinansiering riktas till den privata sektorn, ska man se till att spelreglerna är klara och tydliga. Verksamhetens utvecklingseffekter ska utvärderas och verksamheten ska vara transparent och ligga i linje med de internationellt överenskomna principerna för biståndresultat.

Å andra sidan bör traditionella stödformer som främjar företagets export och internationalisering på ett målinriktat sätt allokeras till affärsverksamhet i utvecklingsländer, eftersom de snabbast väx-

Handelspolitik – WTO, EPA

Inom handelspolitiken är regeringens mål att stärka det internationella ekonomiska systemet och handelssystemet och att utveckla en öppen världsekonomi som baserar sig på överenskomna regler. Sambandet mellan handel och utveckling samt de minst utvecklade ländernas specialbehov i handelspolitiken har identifierats enligt regeringsprogrammet.

De multilaterala förhandlingarna, det vill säga WTO:s Doharunda, stampade länge på stället, men under ministerkonferensen i Bali i december 2013 träffades ett nytt avtal om förenklade handelsprocedurer (Trade Facilitation). Avtalet gäller bland annat tullhanteringen och syftar till att underlätta utrikeshandel och att minska export- och importkostnaderna. Enligt avtalet ska utvecklingsländerna fullgöra sina åtaganden förutsatt att länderna får det bistånd de behöver av industriländerna. Avtalet är ett nytt slags arrangemang inom WTO.

Förhandlingar om ekonomiska partnerskapsavtal (Economic Partnership Agreements, EPA) är en viktig del av relationerna mellan länderna i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet. Förhandlingarna har dragit ut på tiden vilket har en negativ inverkan även på de politiska relationerna, i synnerhet med Afrika. Situationen har blivit svår och verkar bero på att Europeiska kommissionen har strävat efter att gå vidare utifrån det vanliga förhandlings sättet och inte i tillräcklig omfattning tagit hänsyn till det särskilda läget i utvecklingsländerna. Till exempel analysen av utvecklingseffekter land för land är bristfällig. Finland har emellertid inte aktivt verkat för några förändringar i kommissionens funktionssätt.

ande marknaderna och de nya affärsmöjligheterna finns där. Därför bör olika stödformer utvecklas i nära samarbete mellan olika aktörer och den befintliga kompetensen utnyttjas, till exempel hos Finnfund när det gäller bedömning av utvecklings-effekter. Team Finland-konceptet utgör i princip en god utgångspunkt för detta, men i praktiken har den utvecklingspolitiska synvinkeln dessvärre hittills åsidosatts i konceptet.

Finansiella instrument sporrar företagen att utveckla sin affärsverksamhet i utvecklingsländer-

na. Ännu viktigare är det emellertid att öka de finländska företagens kännedom om vilka affärsmöjligheter det finns i utvecklingsländerna. Organisationerna i näringslivet (EK, handelskamrarna, Företagarna i Finland) och deras lokala nätverk spelar en nyckelroll i denna strävan. Deras roll är viktig när det gäller att identifiera och hjälpa potentiella företag och projekt i samarbete med den offentliga sektorn. Även medborgarorganisationerna är tänkbara samarbetspartner i detta arbete.

Rekommendationer

1. **Ny affärsverksamhet i utvecklingsländer samt ansvarsfull verksamhet och verksamhetens effektivitet ska främjas samtidigt. Värdekedjetänkandet utgör en god utgångspunkt i denna strävan.** Målet bör inte enbart vara att öka volymen för handeln med utvecklingsländerna, utan att även med tanke på utvecklingsmålen analysera affärsverksamhetens effekter på de olika skedena i värdekedjan.
2. **Affärsverksamhet som främjar utvecklingspolitiska mål och de främjande åtgärderna för företagsansvar ska i större omfattning integreras i Team Finlands arbete.** Team Finland bör på allvar kartlägga möjligheterna att främja ansvarsfull affärsverksamhet som riktas till Afrika och andra fattiga länder. Medborgarorganisationerna och deras expertis på utvecklingsländernas omvärld ska i större omfattning integreras i genomförandet av Team Finland.
3. **Finansieringsinstrumenten för verksamhet i utvecklingsländer ska vidareutvecklas så att de omfattar alla potentiella företag.** Det nya innovations- och utvecklingsprogrammet är ett viktigt tillägg till instrumenten, men det omfattar endast en del av behovet. För närvarande saknas ett offentligt finansieringsinstrument mellan Finnfund-finansieringen och Finnpartnership-finansieringen som små och medelstora företag kan stödja sig på för att genomföra projekt i utvecklingsländer. Dessutom behöver det utvecklas instrument som ersätter räntestödet. När det gäller instrument som finansieras genom utvecklingssamarbete ska man se till att utvecklingseffekterna analyseras och att principerna för biståndresultat iakttas.
4. **Finland ska medverka aktivt i utvecklingen av normer för globalt företagsansvar utifrån Ruggies principer samt när det gäller att stärka och harmonisera de befintliga normerna.**
5. **Finland ska bistå partnerländernas egna undersökningar och analyser av utvecklingseffekterna av handelsförhandlingar, inklusive EPA och deras olika alternativ till införande.**
6. **Finland ska främja företagande i utvecklingsländer som en del av utvecklingssamarbetet till exempel genom fostern till företagsamhet och utveckling av organisationer i näringslivet.** Ur människorättsperspektiv ska fokus särskilt ligga i arbetet för att främja företagande i grupper som lätt marginaliseras (t.ex. unga, kvinnor, handikappade).

Tanzania

Tanzania, som är en av partnerländerna i Finlands utvecklingssamarbete, hade en statsbudget på cirka 8,7 miljarder euro 2013. Knappt över hälften av beloppet täcktes med skatteinkomster och resten med lån och medel för utvecklingssamarbete. Det är viktigt att öka skatteinkomsterna så

att landets beroende av bistånd och lån kan minska. Skatteundandragande och direkt skatteflykt är betydande problem. Enligt vissa beräkningar är Tanzanias inkomstförlust därför 545 miljoner euro per år, jämfört med landets hälsobudget på 310 miljoner euro.²

² Kepas aktualitetsrapporter 12/2013; The One Billion Dollar Question: How Can Tanzania Stop Losing So Much Tax Revenue?, Tanzania Episcopal Conference (TEC), National Muslim Council of Tanzania (BAKWATA) & Christian Council of Tanzania (CCT) 2012.

Viktigt för utvecklingsländerna att motverka internationell skatteflykt

Vad gäller det?

Skatteparadis, internationell skatteflykt och företagens aggressiva skatteplanering har blivit politiska frågor på global nivå. Skattedebatten i Finland fokuserar främst på Finlands eventuella skatteförluster, men det gäller en mycket mer omfattande fråga. Enligt beräkningar är utvecklingsländernas skatteförluster flerdubbla jämfört med ländernas utvecklingsbistånd. Kampen mot internationell skatteflykt har därför också blivit ett viktigt tema i utvecklingspolitiken. Allt större uppmärksamhet har fästs på hur utvecklingsländernas egna resurser i högre grad och på ett effektivare sätt ska kunna tas i bruk för att minska fattigdomen.

En viktig del av helheten är en förbättring av utvecklingsländernas egna beskattningssystem och styre. Internationell skatteflykt kan emellertid inte förhindras enbart genom nationella åtgärder, utan det förutsätter samarbete mellan stater. Främsta frågor är skatteparadis, automatiskt utbyte av skatteuppgifter och utveckling av företags skatterapportering. En röd tråd bakom dessa är att öppenheten och insynen i skatteuppgifter måste förbättras.

I vissa situationer kan områden som klassificeras som skatteparadis med fog användas i företags internationella affärsverksamhet. Skatteplanering är inte heller olaglig verksamhet, men totalt sett underlättar skatteparadisens sekretessbestämmelser skatteflykt och skatteundandragande både i utvecklingsländer och i rika länder.

Frågorna kring beskattning av företag är förknippade med en mer omfattande global fråga om i vilka länder den värdeökning som uppstår i globala kedjor ska beskattas och vilka parter den gagnar. Ibland kan det gälla två stater med mot-

stridiga intressen, antingen två utvecklingsländer eller ett utvecklingsland och ett mer välbärgat land. Å andra sidan har man nyligen även identifierat ett problem med att inkomsterna inte alla gånger beskattas i något land.

Ur en utvecklingspolitisk synvinkel är det viktigt i vilken riktning det globala skattesystemet ska utvecklas: frågan är vilket som är ett globalt rättvist sätt att beskatta övernationella företag så att det ska minska fattigdom och ojämlikhet. För utvecklingsländerna kan det vara motiverat att oftare beskatta inkomster i källstater. Om rätten att beskatta inkomster fördelas på ett nytt sätt, innebär det även att inkomster överförs från mindre exportekonomier som Finland till källstaterna för inkomsten för beskattning.

Vad gör vi i Finland?

Ansvariga parter: FM (Finlands representant tillsammans med skatteförvaltningen, som är underställd ministeriet, i de flesta OECD:s skattearbetsgrupper; Världsbanken-frågor tillsammans med UM), ANM (redovisnings- och bokföringsregler för företag), UM (utvecklingspolitik och FN-politik), Finlands Bank (IMF-frågor), JM (kommenterar lagmotioner).

Regeringen har förbundit sig att gå i främsta ledet när det gäller att få slut på internationell skatteflykt. Enligt regeringsprogrammet utreds möjligheten att tillämpa strängare kriterier än OECD:s kriterier för vilka länder och regioner som räknas som skatteparadis. Dessutom ska regeringen verka för att stänga skatteparadis bland annat genom att skärpa företagens rapporteringsskyldighet och öka informationsutbytet mellan myndigheterna.

Regeringens riktlinjer är internationellt sett ambitiösa och skapade en god grund för att styra Finland till ”världstäten”, som det sägs i regeringsprogrammet. I regeringsprogrammet för föregående regering finns inga omnämmanden om skatteflykt eller skatteparadis. EU:s och OECD:s regelprojekt fastställer i stor utsträckning ramarna för bekämpningen av internationell skatteflykt och skatteparadis. Under denna regeringsperiod är antalet motioner på dessa forum större än någonsin.

Med undantag av UM:s utvecklingspolitiska program, har verkställigheten av regeringsprogrammet inte preciserats i regeringens nya program vad gäller FM och ANM. För närvarande arbetar regeringen för att komma överens om statsrådets gemensamma handlingsprogram och riktlinjer för bekämpning av internationell skatteflykt. Riktlinjerna lämnas för riksdagens kännedom i vår.

Ämnet har emellertid väckt livlig debatt. Både UM och FM har arrangerat internationella seminarier med hög profil om tematiken. Vid riksdagen har en del riksdagsledamöter lämnat skriftliga spörsmål och åtgärdsmotioner om ämnet, och som svar på dessa har ministrarna lämnat olika utredningar om Finlands åtgärder.

Ligger Finland i världstäten när det gäller internationellt samarbete?

Finland har bedrivit internationellt samarbete i praktiken genom att delta i det pågående arbetet inom OECD och EU. Inom EU tycks Finland i regel understöda kommissionens eller ordförandeländernas förslag. Finland har med andra ord inte tagit täten när det gäller att verka för mer ambitiösa förnyelser, eftersom godkännandet av sådana inte har ansetts som realistiskt.

I fråga om skatterapportering land för land har Finland delvis varit återhållsamt: Finland har understött skatterapporteringen, men också önskat att möjligheterna att främja den först ska kart-

läggas genom frivilliga åtgärder och självreglering i företagen. Motiveringen har varit strävan att minska företagens administrativa börda, vilket också är ett av målen i regeringsprogrammet. Det fanns stora skillnader i åsikterna om frågan mellan EU-medlemsländerna. Till slut ålades kommissionen att lämna en rapport inklusive eventuella lagförslag om skatterapportering land för land under 2018.

Automatiskt informationsutbyte har främjats inom EU och OECD. Ett viktigt framsteg på global nivå var att OECD kunde ta fram en global standard för automatiskt informationsutbyte (Common Reporting Standard). Syftet är att fastställa standarden på en ministerkonferens för OECD:s råd i maj 2014. G20-gruppen, som består av världens ledande ekonomier, förband sig också på sitt toppmöte 2013 att utveckla standarden.

I fråga om skatteparadis har en lista med strängare kriterier än OECD:s förts framåt främst på EU-nivå, men förslaget har framskridit långsamt. Möjligheten till en egen svart lista inom EU utreds emellertid i den arbetsgrupp bestående av sakkunniga som kommissionen tillsatt. Gruppen följer upp hur den handlingsplan som kommissionen publicerade i december 2012 för bekämpning av skattebedrägeri och skatteflykt har genomförts. Enligt finansminister Jutta Urpilainen kunde Finland eventuellt samarbeta med de andra nordiska länderna eller arbeta på egen hand. Enligt FM har de andra nordiska länderna inte blivit intresserade av en nordisk lista och behovet av en egen lista i Finland ska klargöras när resultatet av EU:s arbete är känt. FM har förhandlat fram avtal om informationsutbyte med vissa stater och områden som klassificeras som skatteparadis. För närvarande uppgår de gällande avtalen till cirka 40.

UM har varit mycket aktivt i fråga om temat och lyft fram beskattningsfrågor i det internationella arbetet. Till exempel stöder Finland initiativet för öppenhet i utvinningsindustrin (Extractive Industries Transparency Initiative, EITI) och är medlem i organisationens direktion. Dessutom har UM i samarbete med skatteförvaltningen utrett möj-

ligheten att ge experthjälp i tillsynen över internprissättning i utvecklingsländer. UM bereder också ett regionalt stöd för Afrika genom finansiering av det afrikanska skatteförvaltningsforumet (ATAF), en organisation som syftar till att stärka beskattningsskapaciteten i de afrikanska länderna. När det gäller att starta ett bilateralt utvecklingssamarbete inom ramen för skatttemat befinner sig parterna dock ännu i inledningsskedet.

Finnfund, som är under UM:s styrning, har sedan början av 2013 avstått från investeringar via de länder som OECD har klassificerat som ”non-compliant”-länder, det vill säga icke samar-

betsvilliga. Detta utelämnar endast en liten del av de områden som allmänt klassificerats som skatteparadis. Klassificeringen är emellertid striktare än de riktlinjer som Internationella finansieringsbolaget (IFC), som ingår i Världsbanksgruppen, har dragit upp i sin investeringsverksamhet.

Inom Världsbanken har Finland verkat för ett investeringsförbud för non-compliant-länderna inom IFC. Finlands ståndpunkt har antagits som en gemensam ståndpunkt för de nordiska och de baltiska ländernas röstgrupp, men den godkändes inte i en omröstning om IFC:s riktlinjer.

Mer information om bakgrundsutredningen: www.kehityspoliittintoimikunta.fi

Rekommendationer

- 1. Finlands ståndpunkter i internationella skattefrågor ska granskas även med tanke på global rättvisa och ur utvecklingsländernas perspektiv.**
- 2. Stödet för utveckling av skattesystem och skatteförvaltning i utvecklingsländer ska integreras i utvecklingssamarbetet och -politiken.** Det gäller inte enbart en teknisk utveckling av skatteförvaltningen, utan även att skapa och bibehålla skattebetalningsvilja i samhället.
- 3. Även i framtiden ska Finland vara aktivt i det internationella samarbetet inom EU, OECD, FN och Världsbanken för att få slut på skatteflykt.** Ministeriernas samarbete i internationella processer bör intensifieras och ministerierna ska ha tillräckliga resurser.
- 4. Modellen för företags skatterapportering land för land ska utarbetas i samarbete mellan statsförvaltningen, näringslivet och medborgarorganisationerna.** Utifrån detta kan frågan främjas även inom EU och i övrigt internationellt samarbete.

Afghanistan

I år upphör den internationella krishanteringsoperationen i Afghanistan (International Security Assistance Force, ISAF), medan utvecklingsarbetet och den civila krishanteringen fortsätter där. Den minskade krishanteringsverksamheten höjer riskerna för att de extrema rörelserna förstärks och spänningarna mellan olika befolkningsgrupper ökar. De mänskliga rättigheterna

och särskilt kvinnornas och flickornas ställning riskerar att bli svagare. Finland har ökat utvecklingsarbetet i Afghanistan och en av prioriteringarna är att främja kvinnornas och flickornas rättigheter. I en svår omvärld uppstår resultat långsamt, men på lång sikt bidrar den förbättrade ställningen för kvinnorna till att skapa en hållbar utveckling och stabilitet i hela samhället.

Utveckling svårt utan stabilitet och säkerhet

Vad gäller det?

De senaste åren har det inbördes sambandet mellan utveckling och säkerhet lyfts fram i stor utsträckning. Enligt flera politiska riktlinjer skapas ingen säkerhet utan utveckling och vice versa. Sambandet mellan utveckling och säkerhet är däremot inte alltid lineär: ekonomisk utveckling skapar inte automatisk stabilitet, utan ökat välstånd i samhället kan i vissa fall också leda till konflikter på grund av ökad ojämlikhet.

Konflikter och dåligt säkerhetsläge utgör emellertid vanligen ett hinder för utveckling, och detta syns särskilt tydligt i bräckliga stater. Kännetecknande för bräckliga stater är att de har genomgått externa eller interna våldsamma konflikter eller befinner sig i ett övergångsskede efter konflikterna. OECD:s biståndskommitté DAC har räknat upp 51 bräckliga stater.

Ett tecken på de bräckliga staternas problem är att många av dem har svårt att uppnå FN:s millenniemål. År 2013 uppskattade Världsbanken att endast en femtedel av de bräckliga staterna kan halvera fattigdomen före 2015. Därför fokuserar utvecklingspolitiken, både på global nivå och i Finland, i allt högre grad på stödet till bräckliga stater. För tillfället diskuteras frågan på IDPS-forum på hög nivå (International Dialogue on Peacebuilding and Statebuilding) med utvecklingsminister Pekka Haavisto som parallellordförande.

Vi måste förstå maktförhållanden i bräckliga stater

Begreppet bräckliga stater är ofta en politiskt känslig och problematisk fråga eftersom det kategoriserar mycket olika länder under ett och samma begrepp. Bräcklighet kan också utgöra en mer omfattande regional fråga eller endast gälla vissa områden eller befolkningsgrupper i ett land. Problemen utgår ofta från en maktkamp mellan olika grupper, vilket gör det särskilt svårt att hitta lösning. Det är svårt att föra dialog med regeringar som inte respekterar mänskliga rättigheter, demokrati eller rättsstat. I yttersta fall är den internationella gemenskapen tvungen att stödja sig på sanktioner, men dessa får inte hänföra sig till befolkningsgrupper som är mest sårbara.

När det gäller bräckliga stater betonas behovet av konfliktsensitiv analys: externa aktörer bör förstå så bra som möjligt vilken situation det gäller och vilka motiv som ligger bakom maktkamperna. Då krävs en god kännedom om den aktuella omvärlden och aktörerna. Förhållnings sättet bör alltid väljas utifrån en analys av det aktuella fallet, men så är fallet nästan aldrig i praktiken. Till exempel utvecklingsarbetet har av hävd riktats till områden med en relativt stabil omvärld, och det tar inte automatiskt tillräcklig hänsyn till särdragen i olika konflikter.

Särskilt krävande med tanke på samstämmigheten är att det i bräckliga situationer används många olika instrument utöver utvecklingssamarbetet: humanitärt bistånd, fredsförhandlingar och diplomati, militär krishantering och civil krishantering. Dessa instrument bör fungera tillsammans så bra som möjligt, vilket kräver en enhetlig lägesbild mellan olika aktörer och förståelse för varandras roller. I alla åtgärder bör hänsyn tas till krisens eller konfliktens hela förlopp, allt från förebyggande åtgärder till återuppbyggnad.

Inom olika sektorer styrs verksamheten av olika regler och rutiner, och därför är det ofta svårt att samordna dem i praktiken. Olika principer har också berättigade. Till exempel humanitärt bistånd kan inte användas som krishanteringsverktyg och inte heller för att uppnå långsiktig utveckling, utan syftet är att rädda människoliv. Trots detta behövs en bättre samordning mellan olika instrument och aktörer i olika skeden i konflikterna, för att det ska gå så smidigt som möjligt att övergå från en biståndsform till en annan beroende på läget. Vi måste söka verksamhetsätt som möjliggör ett samarbete som överskrider organisationsgränserna, oavsett organisationernas olika regler och rutiner.

EU eftersträvar en mer övergripande strategi för externa kriser och konflikter utifrån kommissionens och den höga utrikes- och säkerhetspolitiska representantens gemensamma meddelande av december 2013. Strategin innefattar alla olika åtgärder och politikområden i konfliktsituationer och bör på längre sikt gälla EU:s hela externa verksamhet.

Vad gör vi i Finland?

Ansvariga parter: UM (helhetsansvar för planering och beslut om krishantering), FöM (militär krishantering), IM (civil krishantering).

Regeringen har förbundit sig till övergripande krishantering där syftet är att samordna den militära och den civila krishanteringens samt utvecklingssamarbetet och det humanitära biståndet för att uppnå bästa möjliga samverkan och hållbara resultat.

Enligt regeringsprogrammet utgår Finlands säkerhets- och försvarspolitik från en bred säkerhetsuppfattning som omfattar även en global synvinkel på säkerheten. Programmet betonar utvecklingen av fredsmedlingen och förebyggan-

det av kriser. Man förbinder sig att utarbeta ett åtgärdsprogram för fredsmedling och en strategi för stödjande av bräckliga stater och överväger att inrätta en fond för stabilisering som ska kunna göra användningen av finländska resurser vid konflikter mer flexibel.

I fråga om utvecklingspolitiken fastställer regeringsprogrammet att anslagen för utvecklingssamarbete kan ökas i en anda av övergripande krishantering för att främja den övergripande säkerheten i de områden där Finland stöder fredsmäklings-, fredsbevarande och krishantering. I Finlands utvecklingspolitiska åtgärdsprogram lovar Finland att undersöka olika möjligheter att i utvecklingspolitiken och -samarbetet fortsätta betona de bräckliga staternas olika specialbehov. För detta syfte finns separata instruktioner angående bräckliga stater.

Krishantering: fortfarande inte en övergripande funktion i praktiken

Den övergripande krishanteringsstrategin gjordes upp 2009, men i praktiken har den ännu inte förverkligats på bästa möjliga sätt. Detta konstateras i en revisionsberättelse om den militära krishanteringens (2013) av Statens revisionsverk och i slutrapporten om projektet för en övergripande utvärdering av krishanteringens genomslag (KRIHAVA, 2012).

I utredningarna framgår att det finns förutsättningar för genomförandet av strategin för övergripande krishantering, men att de åtgärder som föreslås i strategin har vidtagits endast delvis. Trots strategin har man i Finland ingen entydig uppfattning om vad som avses med övergripande krishantering, och termen har inte ens i strategin definierats på ett tillräckligt klart och tydligt sätt. I Finland saknas dessutom en enhetlig planerings- och beslutsprocess som stöder en övergripande verksamhet.

De lands- eller områdesspecifika tväradministrativa arbetsgrupperna har inte anlitats vid beredningen och samordningen av krishanteringsoperationerna, även om de har ansetts vara behövliga i olika sammanhang. Den utveckling av fonden för stabilisering som nämns i regeringsprogrammet har inte heller framskridit. Utrikesministeriets interna anvisningar som gavs 2012 om finansiering av fredsmedling genom påskyndat projektförvaltningsförfarande har emellertid bidragit till ökad

flexibilitet i användningen av medlen för utvecklingssamarbete som stöd vid fredsmedling.

Enligt regeringsprogrammet har Finland förbundit sig till strategin för stödjande av bräckliga stater. I stället för en mer omfattande strategi utarbetade utrikesministeriet för ett tag sedan instruktioner om stöd för bräckliga stater. Dessa

styr genomförandet av Finlands utvecklingspolitiska åtgärdsprogram och fastställer för första gången utvecklingsarbetet i bräckliga stater. Instruktionerna innehåller emellertid inga riktlinjer för vilka konkreta förnyelser Finland ska genomföra för att förbättra genomslaget i bräckliga situationer. En svaghet är också att instruktionerna endast gäller

Många riktlinjer för säkerhet och utveckling

- **Handlingsprogram för fredsmäkling (2011)**

Enligt handlingsprogrammet kompletterar fredsmäklingen Finlands övergripande insatser i krishantering och utvecklingspolitik. I fredsmäklingen läggs också grunden för fredsbygget på längre sikt och för återuppbyggnaden efter en konflikt.

- **Redogörelse för Finlands säkerhets- och försvarspolitik (2012)**

I statsrådets redogörelse betonas Finlands övergripande deltagande i internationell krishantering i samarbete med FN, EU, Nato och OSSE.

- **1325-handlingsprogrammet (2012)**

Åren 2008 och 2012 publicerade Finland nationella handlingsprogram i syfte att verkställa FN:s säkerhetsråds resolution 1325 ”Kvinnor, fred och säkerhet”. Handlingsprogrammet är avsett som redskap för att förbättra kvinnornas ställning och deltagande i frågor om fred och säkerhet.

- **Riktlinjer för humanitärt bistånd (2012)**

Riktlinjerna bygger på internationellt överenskomna principer, i den internationella domstolen fastställda utgångspunkter för biståndsverksamhet och Finlands utvecklingspolitiska åtgärdsprogram.

- **Finlands utrikesförvaltnings FN-strategi (2013)**

Målet för strategin är att främja Finlands målsättningar inom FN effektivare än tidigare. Strategin betonar globala utvecklingsmål, inklusive bland annat konfliktförebyggande och -lösning.

- **Instruktioner angående bräckliga stater (2014)**

Syftet med instruktionerna är att inom utvecklingspolitiken i högre grad svara mot de utmaningar som de bräckliga staterna och de så kallade övergångsländerna såsom omvärld medför. Instruktionerna styr verksamhets sättet och de åtgärder som används till att stärka planering, genomförande och uppföljning av utvecklingssamarbetet.

- **Uppdatering av strategin för civil krishantering (2014)**

Det gäller en uppdatering av den nationella strategi för civil krishantering som godkändes 2008. I strategin tas hänsyn till att operationernas verksamhetsmiljöer blir allt mer krävande. Målet är att Finland vid behov även med kort varsel ska kunna sända tillräckligt kompetenta experter till civila krishanteringsuppdrag.

genomförandet av utvecklingssamarbetet och på så vis inte direkt fastställer några större förpliktelser för statsförvaltningen.

Inom EU har Finland aktivt medverkat i rådet för att skapa ett övergripande förhållnings-sätt och däri betonat vikten av att främja sam-stämmigheten mellan säkerhetspolitiken och utvecklingspolitiken.

Rekommendationer

1. **Den övergripande krishanteringens ska utvecklas på så sätt att alla åtgärder i krisländerna ska utgå från strävan att skapa stabilitet i samhället och att minska fattigdomen på lång sikt.** Den civila krishanteringens och övergången från den till utvecklingssamarbete och övrigt samarbete spelar då en nyckelroll. Den militära krishanteringens ska också stöda denna strävan. Under ledning av UM ska man inrätta tväradministrativa arbetsgrupper kris för kris i syfte att främja detta mål.
2. **Finland ska i högre grad utnyttja medborgarorganisationernas och de i Finland bosatta invandrarnas (diasporan) expertis och nätverk när Finland är verksamt i bräckliga stater.** För samarbete behövs det lättillgänglig finansiering i mindre skala till exempel för att genomföra analyser och utredningar i bräckliga situationer. Dessutom ska finansieringen av internationella medborgarorganisationer utvecklas så att den tillgodoser detta behov.
3. **Kvinnornas roll i fredsmedlingen och när det gäller att skapa fred och ingå fredsavtal ska främjas genom att man på ett mer effektivt sätt genomför Finlands 1325-program.** Vid uppföljningen av programmet ska man använda tydliga indikatorer och för genomförandet bör det finnas separata moment i budgeten för varje ansvarigt ministerium. Finansieringen bör också säkerställa det ekonomiska stödet för verksamheten i Finlands 1325-nätverk.
4. **Finland ska särskilt försvara barnens rättigheter i sin verksamhet i bräckliga stater** bland annat genom att sträva efter att öka monitoreringen i anslutning till barnens rättigheter. Dessutom ska Finland bidra till att minskningen av väpnat våld inkluderas i post-2015-målen.
5. **Finland ska verka för att ta fram varningssystem så att det är möjligt att i tidigt skede ingripa i konflikter genom civila åtgärder innan de blir väpnade konflikter.**

När det gäller migration ska vi inte glömma ursprungsländernas behov

Vad gäller det?

Antalet migranter i världen har nått en rekordnivå. Enligt FN:s beräkning uppgick antalet 2013 till 232 miljoner, vilket var 3,2 procent av befolkningen i

världen. År 2000 var antalet migranter omkring 175 miljoner.³

Immigrationen till Finland och övriga industriländer utgör endast en liten del av hela migrationen. Till exempel bor omkring 80 procent av de

³ UN Department of Economic and Social Affairs

Invandrarnas penningförsändelser närmare 500 miljarder dollar

Invandrarnas penningförsändelser har stor betydelse för att enskilda familjers levnadsstandard ska öka i utvecklingsländerna. Dessutom är de en viktig vitamininjektion för nationalekonomierna. Med pengarna kan man bygga hus, grunda företag, köpa sällanköpsvaror och täcka kostnader för barns skolgång. Penningförsändelser är speciellt viktiga för invånare i de länder som lider av extrem fattigdom och konflikter. De cirka 800 000 somalier som har flyttat från Somalia skickar ungefär två miljarder dollar per år till sitt tidigare hemland.

Enligt Världsbankens beräkningar utgjorde invandrarnas penningförsändelser till utvecklingsländerna 414 miljarder US-dollar 2013 – ett penningbelopp som är mer än tredubbel så stort som det officiella utvecklingsbiståndet. Penningförsändelserna har beräknats uppgå till 540 miljarder dollar fram till 2016.⁴

Enligt Världsbankens utredning är avgifterna för förmedling av penningförsändelser i genomsnitt nio procent. I vissa fall har invandrarna varit tvungna att betala en avgift på upp till 20 procent till förmedlare. De extra kostnaderna belastar fattiga familjer och därför är det viktigt att sänka avgifterna. Enligt Världsbanken kan målet uppnås genom att öka konkurrensen och transparensen inom förmedlingsverksamheten och genom att luckra upp reglerna för penningförsändelser.

Forskningsinstitutet Overseas Development Institute (ODI) har beräknat att penningflödet kan öka med 1,8 miljarder dollar per år om de ledande industriländernas, G8-gruppens, mål att sänka de genomsnittliga kostnaderna för penningförsändelser från tio procent till fem procent förverkligas. Beloppet motsvarar utbildningskostnaderna för 14 miljoner barn i lågstadieåldern.

⁴ Migration and development brief, World Bank, 10/2013

FOTO: HANNU PESONEN

Somalia

Somaliernas gemenskap i Finland är ett gott exempel på diaspora som har stor betydelse för utvecklingen i somaliernas tidigare hemland. Det finns ingen statistik över beloppet av penningförsändelser som skickas från Finland till Somalia, men släktingarnas bidrag är en viktig inkomstkälla för många familjer. De senaste åren har diasporan beaktats även i utvecklingssamarbetet. För

närvarande får drygt tio föreningar med somalisk bakgrund utrikesministeriets stöd till medborgarorganisationer för olika projekt i Somalia. Verksamheten i somaliernas organisationer samordnas av Suomen Somalia-verkosto (Finnish Somalia Network), som också samarbetar med flera finländska medborgarorganisationer.

drygt 15 miljoner flyktingarna i världen i utvecklingsländerna. År 2013 anlände drygt 3 200 asylsökande till Finland. De senaste åren har antalet kvotflyktingar varit 750.

I slutet av 2012 var antalet utlänningar bosatta i Finland knappt 200 000, av vilket något över 30 procent hade kommit från utvecklingsländer. En överlägsen majoritet av dem kom till landet på grund av arbete, studier eller äktenskap.

Invandrare är en del av sitt ursprungslands diaspora

Staterna vill främja migration som medför kompetent arbetskraft och som gör att det försvagade försörjningsförhållandet till följd av befolkningens åldrande avtar. Detta är en av utgångspunkterna även i strategin Migrationens framtid 2020, som Finlands regering beslutade om i juni 2013. Målet för strategin är att skapa en grund för en mer aktiv och mer planerad migrationspolitik.

Det är emellertid inte enbart fråga om immigration till Finland, utan även om människors rörlighet, som också har vissa effekter i invandrarernas ursprungsländer. Invandrarna ska betraktas som en resurs i både Finlands och ursprungsländernas utveckling. I stället för termen invandrare skulle man i de flesta fall kunna använda ordet diaspora för att påminna oss om att invandrarna med olika bakgrunder vanligen har ett starkt samband även med sina tidigare hemländer. I debatten om migrationspolitiken saknas ofta den aspekt som avser ursprungslandets utveckling.

De senaste åren har man i den utvecklingspolitiska debatten särskilt lyft fram betydelsen av invandrarernas penningförsändelser för utvecklingsländerna (se informationsrutan). Invandrarernas förbindelser till sina hemländer är ofta även i övrigt intensiva: de förmedlar annorlunda kunskaper och olika värderingar till sina tidigare hemländer. Dessutom bör vi i Finland inte glömma att den nytta som invandrarna medför inte enbart begränsas till kompetent folk som arbetstagare. Deras nätverk av relationer kan också vara till nytta till exempel när det gäller att skapa handelsrelationer.

När vi främjar arbetsrelaterad invandring finns det också risk att det uppstår kompetensflykt i ursprungsländerna, det vill säga att utbildad arbetskraft försvinner till andra länder. En lösning kan vara att främja en så kallad kompetensrörlighet till exempel genom att underlätta cirkulär

migration (circular migration). Bland annat Sverige har strävat efter att främja cirkulär migration genom att ge invandrarna möjlighet att byta hemvist mellan hemlandet och Sverige utan att uppehållstillståndet upphör att gälla. På så sätt kan de kunskaper och färdigheter som invandrarna har skaffat sig i sina nya hemländer också utnyttjas i deras ursprungsländer.

Vad gör vi i Finland?

Ansvariga parter: IM (migrationsavdelningen ansvarar på ett allmänt plan för lagstiftning och politisk beredning gällande migration), ANM (integration av invandrare och arbetskraftsinvandring), UM (samlar in information om läget i ursprungsländerna via nätet av beskickningar).

Regeringen har förbundit sig att främja integreringen av invandrare och att höja sysselsättningsgraden bland invandrare. Dessutom lovar Finland att påskynda behandlingen av asylansökningar och bekämpa diskriminering på ett effektivt sätt. Regeringen strävar efter att öka sådan arbetsrelaterad invandring som baserar sig på ett genuint behov av arbetskraft.

Strategin Migrationens framtid 2020 behandlar frågor kring migration, rörlighet och integrering av invandrare främst med tanke på arbetsrelaterad invandring. Ett av de bärande temana i strategin är en planerad och reglerad invandring som främjar befolkningens välbefinnande och stärker Finlands konkurrenskraft. Invandrarna önskas också kunna utnyttja sitt kunnande och delta i byggandet av samhället.

Principen för samstämmigheten i utvecklingspolitiken nämns i strategin och åtgärdsprogrammet för strategin (mars 2014), men de egentliga åtgärdsrekommendationerna är endast allmänna. I åtgärdsprogrammet ingår utnyttjande av invandrarorganisationernas kunnande och förbindelser i utvecklingssamarbetet. Enligt programmet utlovas finansiering för främjande av sådan affärsverksamhet som stöder utvecklingen i invandrarernas ursprungsländer.

I strategin och åtgärdsprogrammet identifieras inte risken för kompetensflykt och inte heller behovet av att skapa rutiner för att bekämpa den vid rekrytering av arbetskraft från andra länder. Cirkulär migration nämns inte och några åtgärder för att underlätta den föreslås inte heller.

Behovet av arbetskraft påverkar migrationen

Enligt Migrationens framtid 2020 ska en tillfällig och bestående invandring av kunnig arbetskraft främjas i synnerhet genom att man utvecklar föregripandet av behovet av arbetskraft och färdigheterna för riktad rekrytering utomlands. Under innevarande regeringsperiod regleras rekryteringen av anställda från länder utanför EU-/EES-området genom prövning av behovet av arbetskraft. Detta innebär att man vid prövning av uppehållstillstånd utreder först om det finns lämplig arbetskraft på arbetsmarknaden i Finland tillgänglig för det aktuella arbetet. Med undantag av enskilda pilotprojekt, har någon aktiv rekrytering från

utlandet hittills inte bedrivits i Finland, och den anses inte vara aktuellt på grund av lågkonjunkturen och det svaga sysselsättningsläget. Ministerierna anser emellertid att det nu är rätt tid att bereda system för rekrytering av utländsk arbetskraft med tanke på framtida behov.

I ursprungsländerna är kommersiell förmedlingsverksamhet ett negativt fenomen, där människor blir lätt lurade och skuldsatta när förmedlingsföretag ger fel information och skor sig exempelvis på personer som söker studieplatser i Finland. Utrikesministeriet strävar efter att övervaka förmedlingsverksamheten och förbättra insynen av den med hjälp av olika instrument, men detta är särskilt svårt i regioner med ett glest nät av beskickningar. En lösning som har föreslagits är

Utländska studerande i Finland och utvecklingspolitik

När det gäller utländska studerande har Finland motstridiga mål och förväntningar: å ena sidan förväntas de studerande återvända till sina hemländer, å andra sidan önskas de som utbildats med skattemedel stanna som arbetskraft i Finland. Det är klart att de studerande själva får välja om de återvänder till sina hemländer, stannar i Finland eller flyttar till tredjeländer. Finland bör stöda möjligheten att återvända eller att stanna. Konkret sett kan detta betyda exempelvis att personen studerar de inhemska språken som en del av examen. Samarbetet mellan högskolorna i Finland och utvecklingsländerna ska främjas i syfte att stärka forskning och institutionell kapacitet.

Hösten 2013 föreslog UKM:s utredningsgrupp för främjande av utbildningsexport terminsavgifter till studerande från länder utanför EU-/EES-området och stipendier till studerande från utvecklingsländer. Stipendierna ska finansieras ur medlen för utvecklingssamarbete. Ur en utvecklingspolitisk synvinkel är stipendieprogrammet inget effektivt instrument eftersom programmet riktas endast till ett fåtal enskilda personer och dess effekter på ursprungsländernas utveckling inte kan garanteras. Målet ska i stället vara att stärka utvecklingsländernas egna utbildningssystem, och det finns skäl att göra större satsningar även på att utveckla den yrkesinriktade utbildningen och högskoleutbildningen. Samarbete samt student-, forskar- och personalutbyte mellan högskolorna och läroanstalterna i Finland är också mycket önskvärt.

att de finländska läroanstalterna ska inrikta sökningar på vissa länder och använda andra kanaler än offentlig annonsering.

En del av verkligheten i migrationspolitiken är invandrarnas dödsfall vid EU:s gränser, som är ett iögonfallande och sorgligt exempel på brist på samstämmighet i utvecklingspolitiken. Människor är tvungna att fly för sitt liv från extrem fattigdom eftersom migrationspolitiken i Europa strävar efter att stänga gränserna. Ett förslag på denna fråga är att EU ska rikta effektiviserade stödåtgärder till flyktingarnas hemländer för att bromsa upp okontrollerade migrationsflöden.

Rekommendationer

- 1. Finland ska avveckla hindren för cirkulär migration och verka för att invandrarna ska ha möjlighet att integrera sig i det nya hemlandet och att smidigt byta hemvist mellan Finland och ursprungslandet, om de vill det.** Lagstiftningen om uppehållstillstånd samt tillståndspraxis ska ses över och eventuellt göras smidigare så att de inte ska utgöra några hinder för cirkulär migration i praktiken.
- 2. Samarbetet med invandrardiasporan i syfte att främja ursprungsländernas utveckling ska utökas** inom utvecklings-samarbete, global fostran, internationell affärsverksamhet och övergripande krishantering.
- 3. Finland ska verka för nya verktyg för EU:s migrationspolitik i syfte att förbättra invandrarnas rättigheter.** Informationskampanjer genomförda av EU och eventuella invandrarcentrum i ursprungsländer är ett sätt att ge korrekt information om arbete, studier och livet inom EU-området till de som vill flytta till Europa.
- 4. Flyktingpolitiken är hörnstenen i det internationella skyddet i Finland och det är viktigt att utvecklingen fortsätter.**
- 5. Finland ska verka för att skapa lagliga kanaler till EU-området för de som behöver internationellt skydd, i synnerhet för barn.**

FOTO: MILMA KETTUNEN

Vietnam

Vietnam hör till de länder där klimatförändringarna har exceptionellt stora konsekvenser. FN:s klimatpanel IPCC, en mellanstatlig organisation, har varnat för att översvämningar, torka och virvelstormar blir allmännare utöver förhöjda havsnivåer. Av dem lider främst fattiga samhällen med svaga färdigheter att anpassa sig till förändringar. I strategin för klimatförändringar i Vietnam betonas varningar för översvämningar och stormar samt åtgärder för att förbättra livsmedelssäkerheten och vattenförsörjningen. Sedan 2003 har lan-

det fått internationell klimatfinansiering för drygt 770 miljoner US-dollar, av vilket 616 miljoner dollar av Japan. I Finansieringen, som beviljats i form av bistånd och lån, har först och främst riktats till projekt som ökar energieffektivitet och skapar nya förnybara energiformer.⁵ Finlands bilaterala utvecklingsamarbete har Vietnams anpassning till klimatförändringar bistått i projekt som utvecklar tjänster för väderobservationer samt hållbart skogsbruk.

⁵ Climate Funds Update (climatefundsupdate.org), publicerat av Heinrich Böll Stiftung North America och Overseas Development institute.

Fattiga länder behöver stöd vid bekämpning av klimatförändringar

Vad gäller det?

Klimatförändringar är en utvecklingsfråga i megaklass: fattiga länder och människor lider mest av klimatuppvärmningen och av att extrema väderfenomen blir allt vanligare. Fattigdomsproblemet kan inte lösas utan att bromsa och anpassa sig till klimatförändringarna. Å andra sidan stämmer det i allmänhet att ju mer utvecklat och välbärgat ett samhälle är, desto mindre sårbart är det för klimatförändringar. I det avseendet ökar klimatförändringar betydelsen av utvecklingspolitik och -samarbete. Vi måste se till att utvecklingspolitiken och -samarbetet är klimatomåligt hållbara. Med andra ord ska de beakta behovet av att anpassa sig till klimatförändringarna och syfta till att minska växthusutsläpp.

Enligt FN:s klimatavtal har Finland och de övriga rika länderna förbundit sig att ge ekonomiskt stöd för åtgärder som hjälper utvecklingsländerna att bromsa klimatförändringarna och att anpassa sig till konsekvenserna av dem. Målet för de pågående förhandlingarna är att i slutet av 2015 ingå ett nytt klimatavtal som gäller för alla länder. En av de viktigaste frågorna vid klimatförhandlingarna är klimatfinansiering, med andra ord stödet till utvecklingsländer för att bromsa och anpassa sig till klimatförändringarna.

Med tanke på samstämmigheten i utvecklingspolitiken är det vid sidan av klimatfinansieringen viktigt att Finland och de övriga rika länderna minskar sina egna utsläpp för att bromsa klimatförändringarna.

Tillväxtekonomier – ett oförutseende element i den traditionella konfigurationen

Vid klimatförhandlingar förändras den traditionella konfigurationen mellan utvecklingsländerna och industriländerna av Kina och vissa andra stora tillväxtekonomier där utsläppen har ökat snabbt de senaste åren. Nu vill EU bryta traditionella mönster och få utvecklingsländer med stor ekonomi i första hand att finansiera sina egna klimatåtgärder och i andra hand att delta i den multilaterala klimatfinansieringen. De stora tillväxtekonomierna gör redan nu starka investeringar i bekämpningen av klimatförändringar genom att införa nya tekniker i sina egna länder och i större utsträckning även i andra utvecklingsländer. Några utvecklingsländer under ledning av Kina deltar både i egenskap av mottagare av finansiering och i egenskap av finansiärer med symboliska insatser i bland annat Globala miljöfonden (GEF). Enligt EU bör dessa fakta erkännas positivt vid förhandlingar. Utvecklingsländer behöver inte tvingas till samma åtaganden som industriländer har, men alla länder ska sträva efter att tillämpa en gemensam beräknings- och analysmodell för klimatfinansiering. Dessutom bör en allt större del av de privata investeringarna kunna riktas till kampen mot klimatförändringarna.

Enligt principen om gemensamt men differentierat ansvar (CBDR) ska utvecklingsländer inte ha samma skyldigheter att minska utsläpp som indu-

striländer har. Detta är viktigt för utvecklingsländerna eftersom utsläppen i industriländerna, historiskt sett, har förorsakat klimatförändringen. Koldioxidutsläppen i Kina har sedermera ökat och är nu de största i världen. En betydande del av dem härrör från produktionen av konsumtionsvaror riktade till marknaderna i Västvärlden. Det är dock klart att klimatuppvärmningen inte kan bromsas upp om inte alla länder efter egen förmåga deltar i klimatarbetet. En del av utvecklingsländerna anser därför att ländernas ansvar att delta i bekämpningen av klimatförändringar ökar i och med att ländernas förmåga ökar.

Klimatfinansiering får inte minska biståndet till de fattigaste länderna

De nuvarande globala åtgärderna för att minska utsläpp är otillräckliga, och klimatfinansiering är ett sätt att hjälpa utvecklingsländerna att minska sina utsläpp.

Dessutom behövs klimatfinansiering för att utvecklingsländerna ska kunna anpassa sig till klimatförändringar. EU:s riktlinje är att den offentliga

finansieringen ska riktas i synnerhet till anpassningsåtgärder och världens mest utsatta länder. Då är föremålet för offentlig klimatfinansiering och övrigt utvecklingsamarbete i stort sett desamma. Den privata finansieringen riktas främst till verksamheten för utsläppsminskningar och till de mest välbärgade länderna.

En kritisk fråga med tanke på samstämmigheten är att finansieringen för utsläppsminskningar inte får minska utvecklingsfinansieringen till de fattigaste länderna, och i första hand finansieringen för minskning av fattigdom. Detta utgör en risk om en allt större andel av medlen för utvecklingsamarbete används till att sköta klimatpolitiska finansieringsansvar, trots att de totala medlen inte ökar eller minskar.

Europeiska gemenskapernas revisionsrätt⁶ har kritiserat Europeiska kommissionen och medlemsländerna för att de saknar en tydlig plan och ett tidsplan för att fullgöra sina åtaganden för klimatfinansiering.

⁶ EU Climate Finance in the Context of External Aid, Special Report 17/2013, Europeiska gemenskapernas revisionsrätt

Hundra miljarder dollar för klimatfinansiering

På klimatkonferensen i Köpenhamn 2009 nåddes en överenskommelse om kortfristig klimatfinansiering för totalt 30 miljarder US-dollar för 2010–2012 och en ökning av finansieringen till 100 miljarder dollar per år fram till 2020. Målet gäller endast utvecklade länder och omfattar offentlig och privat finansiering samt finansiering ur nya, så kallade innovativa finansieringskällor. Någon mer noggrann fördelning mellan olika finansieringskällor eller länder som är finansörer har ännu inte fastställts. Enligt åtagandet i Köpenhamn ska ”nya och kompletterande resurser” allokeras till klimatfinansieringen. Dessutom ska de fördelas jämnt på att bromsa och anpassa sig till klimatförändringarna. I fråga om anpassningsfinansieringen prioriteras de minst utvecklade länderna, de små örikerna och Afrika.

För att ett nytt klimatavtal ska kunna ingås är det avgörande om de utvecklade länderna kan visa en tillförlitlig och trovärdig plan för framsteg i ökning av finansieringen till 100 miljarder dollar per år fram till 2020. För att målet ska kunna nås är det ytterst viktigt med en tidsplan för offentlig finansiering. I november 2013 föreslog utvecklingsländerna på klimatkonferensen i Warszawa att industriländerna bör uppnå en klimatfinansiering på 70 miljarder euro per år fram till 2016. Den första klimatfinansieringen via Gröna klimatfonden (GCF) genomförs troligen 2014 och enligt utvecklingsländernas förslag ska målet för rundan vara en finansiering på 20 miljarder dollar. Dessutom bör det visas åtgärder för att öka den privata finansieringen.

Vad gör vi i Finland?

Ansvariga parter: MM (huvudansvar för internationella klimatförhandlingar), ANM (Finlands energi- och klimatpolitik), UM (utvecklingsarbete vid klimatprojekt).

Regeringen har förbundit sig att begränsa sina egna utsläpp i enlighet med Kyotoavtalet, EU:s klimatriktningslinjer och den nationella energi- och klimatstrategin 2013. Dessutom har Finland förbundit sig att bistå åtgärder som hjälper utvecklingsländerna att bromsa klimatförändringarna och att anpassa sig till konsekvenserna av dem.

Enligt regeringsprogrammet tillstår regeringen att konsekvenserna av klimatförändringen fördelas globalt ojämnt och att förhållandet mellan klimatförändring och fattigdom är problematiskt. Finland deltar i den internationella klimatfinansieringen i enlighet med sina åtaganden. Regeringen stöder en samordning av klimatpolitiken och utvecklingspolitiken och undersöker möjligheten att ta i bruk innovativa finansieringsinstrument vid genomförandet av klimatpolitiken.

Enligt regeringsprogrammet har regeringen förbundit sig att efter halva regeringsperioden styra inkomster från auktionen av utsläppsrätter till klimatfinansieringen och utvecklingsarbetet. I enlighet med dessa riktlinjer beslutade statsrådet våren 2013 styra inkomster från auktionen av utsläppsrätter till klimatfinansieringen och utvecklingsarbetet allteftersom inkomster inflyter. I tilläggsbudgeter 2013 styrdes sammanlagt 55

miljoner euro av inkomsterna från auktionen till utvecklingsarbetet. Cirka hälften av beloppet allokerades till klimatfinansieringen. Beslutet väckte positiv uppmärksamhet på klimatkonferensen i Warszawa. Finland och andra industriländer ska ta fler motsvarande beslut så att klimatförhandlingarna går framåt.

Finlands andel av den kortfristiga finansiering som avtalades i Köpenhamn utgjorde totalt 110 miljoner euro 2010–2012. Finland har nått detta mål genom att öka sitt utvecklingsarbete vid klimatprojekt jämfört med nivån 2009. Finlands klimatfinansiering har med andra ord täckts med medel för utvecklingsarbete, vilket medborgarorganisationerna har kritiserat för att det strider mot åtagandet för ”nya och kompletterande resurser” i Köpenhamnöverenskommelsen. Finlands finansieringsandel har beräknats öka med 70–200 miljoner euro per år fram till 2020. Beloppet beror på hur stor den offentliga finansieringsandel blir samt den framtida fördelningen av finansieringen mellan olika finansieringskällor inom EU-länderna och mellan andra länder.

I Finlands utvecklingspolitiska åtgärdsprogram är klimathållbarhet ett av de genomgående temana. Målet är att integrera anpassningsåtgärderna i utvecklingsarbetet, bedöma utvecklingsarbetets klimateffekter och sträva efter att uppnå kolneutralitet. Enligt programmet betonar Finland i förhandlingar om miljö- och klimatavtal och i genomförandet av beslut också utvecklingsländernas och kvinnornas ställning och särbehov.

Rekommendationer

1. *Vad gäller arten av finansieringen av utvecklingsarbetet är det bästa alternativet en långsiktig statlig budgetfinansiering. **Trots att utsläppshandeln till karaktären är en osäker inkomstkälla, är inkomsterna från den en nödvändig del av finansieringen av utvecklingsarbetet och fullgörandet av de internationella åtagandena för klimatfinansiering, åtminstone tills budgetfinansieringen för utvecklingsarbetet har börjat öka i klar riktning mot en BNI-nivå på 0,7 procent.***⁷
2. ***Finland ska göra upp en plan och en tidsplan för hur Finland ska fullgöra sina internationella åtaganden för klimatfinansiering. Planen ska visa och säkerställa att utvecklingsfinansieringen för minskning av fattigdom och riktad till de fattigaste länderna inte minskar till följd av klimatfinansieringen.***

⁷ Bland UPK:s medlemmar understöder inte Finlands Näringsliv EK att inkomster från utsläppshandeln styrs till utvecklingsfinansieringen, utan de bör användas inom utsläppshandelssektorn till exempel för kreditering av indirekta kostnader för utsläppshandeln.

FOTO: HANNA OJNAP

Regeringen måste ta ett starkare grepp i samstämmighetsarbetet

UPK:s bedömning är att det i statsrådets arbete under denna regeringsperiod skulle ha funnits flera möjligheter att främja samstämmighetspolitiken för utveckling. Olika ministerier dryftar betydelsen av utvecklingssynvinkel på det egna politikområdet och identifierar behovet och betydelsen av samstämmighet. Beslutsprocessens nuvarande strukturer stöder emellertid inte i tillräcklig mån att utvecklingssynvinkeln beaktas och analyseras i samband med frågor som påverkar utvecklingsländer.

Sammanfattning av UPK:s bedömning:

- ANM har tillsammans med UM varit aktivt och främjat verksamheten i utvecklingsländer och strävar efter att inleda samarbetet på detta område även med invandrardiasporan. I Team Finland-arbetet ingår verksamheten i utvecklingsländer och företagsansvaret på strateginivå, men ett starkare grepp saknas fortfarande i det praktiska genomförandet av dem. I utvecklingen av finansieringen för verksamheten i utvecklingsländer har gränserna mellan ministerierna medfört utmaningar.
- FM och UM har båda på sina håll deltagit aktivt i det internationella samarbetet för att förebygga skatteflykt, vilket är en ytterst viktig fråga för utvecklingsländerna. Ett närmare samarbete mellan ministerierna skulle kunna skapa bättre resultat sett ur en utvecklingssynvinkel. ANM:s synvinkel har varit att underlätta företags administrativa arbete och därför har Finland förhållit sig försiktigt när det gäller företags rapportering land för land.
- Det finns goda förutsättningar för att intensifiera samarbetet mellan UM, FöM och IM utifrån den övergripande krishanteringsstrategin och UM:s instruktioner om stöd för bräckliga stater. Ministeriernas samarbete är omfattande, men fortfarande saknas hänsynstagande till en mer systematisk utvecklingssynvinkel kris för kris.
- IM, ANM och UM bedriver ett nära samarbete inom migrationspolitiken även när det gäller att utvärdera läget i ursprungsländer, men en bredare utvecklingssynvinkel – till exempel bekämpning av kompetensflykt i utvecklingsländer och identifiering av betydelsen av diaspora – ingår ännu inte i Finlands migrationspolitik.
- Samarbetet mellan MM och UM är intensivt vid beredningen av utvecklingsmålen för perioden efter 2015, klimatpolitiken och klimatfinansieringen eftersom utvecklingsländernas situation och roll står i centrum för de internationella klimatförhandlingarna. Finlands nuvarande internationella klimatfinansiering täcks med medel för utvecklingssamarbete.

FOTO: HANNA ÖRNÄR

Samstämmighet kan förbättra livsmedelssäkerheten i utvecklingsländerna

År 2013 utredde en omfattande arbetsgrupp, ledd av utrikesministeriet, hur livsmedelssäkerheten i utvecklingsländer ska kunna förbättras genom samstämmighetsarbete som överskrider förvaltningsgränserna. Detta pilotprojekt för livsmedelssäkerhet genomfördes i anslutning till Finlands utvecklingspolitiska åtgärdsprogram. I programmet förband sig deltagarna att utvärdera och främja samstämmigheten i jordbrukspolitiken, fiskeripolitiken, miljöpolitiken och handels- och utvecklingspolitiken.

Som underlag för pilotprojektet användes OECD:s samstämmighetsinstrument. Arbetsgruppen utarbetade en analys och rekommendationer för åtgärder till politiska beslutsfattare samt utvecklingsförslag till OECD. Det viktigaste budskapet var att människorna i utvecklingsländerna har bättre möjligheter att få tillräcklig mat när de olika förvaltningsområdena och intressenterna i Finland samarbetar och påverkar de politiska riktlinjerna i samråd.

Pilotprojektet ansågs som ett framgångsrikt exempel på olika intressenters deltagande och på hur en gemensam uppfattning bildas om vad som avses med samstämmighet i fråga om livsmedelssäkerheten. De ministerier som deltog i projektet ansvarar för tillämpningen av rekommendationerna i projektet. Tillämpningen uppföljs av livsmedelssäkerhetsgruppen som består av ministerier, forskningsinstitut och organisationer. Livsmedelssäkerheten behöver följas upp och hållas aktuell i flera år. Det finns skäl att göra större satsningar på att främja livsmedelssäkerheten även i utvecklings-samarbetet och -politiken. De erfarenheter som erhålls från pilotprojektet samt verksamhets-sätten ska också införas i de övriga samstämmighetsteman som ingår i Finlands utvecklingspolitiska åtgärdsprogram.

Vilka ansvarar för samstämmighet?

När det gäller att främja samstämmighetspolitiken är en av de viktigaste frågorna vilka som i sista hand är ansvariga för att utvecklingssynvinkeln har analyserats under beslutsprocessen och att den har avvägts mot de övriga politiska målen. För närvarande är det främst UM som ansvarar för det, men ministeriet har ändå inga verkliga möjligheter att kräva analys av utvecklingseffekter eller att de andra ministerierna ska säkerställa samstämmigheten. På grund av arbetets tväradministrativa karaktär och i enlighet med de rekommendationer som OECD gav 2010 bör statsrådets kansli fås att aktivt delta i främjandet av samstämmigheten. Samstämmighetspolitiken för utveckling bör också integreras i ett mer omfattande arbete med att främja hållbar utveckling, såsom man håller på att göra i den internationella beredningen av utvecklingsmålen för perioden efter 2015.

UPK rekommenderade under sin tidigare mandatperiod att en ministerarbetsgrupp tillsätts för globala frågor och ett nytt organ inrättas i statsförvaltningen för att stöda ministerarbetsgruppens verksamhet och främjandet av samstämmigheten i utvecklingspolitiken (UPK:s årsrapport 2007). Under föregående regeringsperiod bildade UM ett samstämmighetsnätverk mellan ministerierna, men nätverket har inget officiellt mandat. Några nya mekanismer har inte inrättats, utan syftet har varit att främja samstämmighetspolitiken som en del av den övriga verksamheten och de befintliga strukturerna, bland annat EU-beredningsmekanismen. Kring olika teman har man inrättat inofficiella arbetsgrupper mellan ministerierna, som har fungerat på varierande sätt.

UM:s roll ska vara förespråkare för samstämmighetspolitiken för utveckling och expert på utvecklingssynvinkel. Under denna regeringsperiod har UM främjat samstämmigheten genom att sammankalla samstämmighetsnätverket två gånger per år på hög nivå och genom att utarbeta anvisningar för sina representanter i EU-sektionerna om på vilket sätt utvecklingssynvinkeln bör beaktas i arbetet. Under ledning av UM genomfördes också ett pilotprojekt för livsmedelssäkerhet, såsom det utlovas i Finlands utvecklingspolitiska åtgärdsprogram (se informationsrutan).

Eftersom UM innehar den utvecklingspolitiska expertisen, ska ministeriet också i fortsättningen ha en central roll i samstämmighetsarbetet. Den starkare samarbetsmekanismen för att främja samstämmigheten skulle kunna bygga på ett nära samarbete mellan UM och SRK.

Det är viktigt att intensifiera och systematisera samarbetet mellan ministerierna, men ett samarbete mellan tjänstemän ensamt räcker inte. Därutöver behövs ledarskap på politisk nivå eftersom man i samstämmighetsarbetet är tvungen att ta ställning till olika politiska frågor: det gäller att identifiera och analysera eventuella motstridigheter mellan målen för de olika politikområdena, samt politiska lösningar som bygger på det. På politisk nivå spelar utvecklingsministern en viktig roll. För att man ska kunna säkerställa att det politiska stödet är tillräckligt i integreringen av samstämmigheten i ministeriernas verksamhetskultur krävs det starka insatser även av statsministern och finansministern.

En viktig fråga på politisk nivå är också resursfördelningen i samstämmighetsarbetet. Vid alla ministerier har man brist på arbetskraft, och enligt målen för produktivhetsprogrammet för statsekonomi minskar antalet anställda ytterligare under de närmaste åren. I denna situation lider samarbetet mellan ministerierna lätt. Utmaningarna med hållbar utveckling – även ur ett bredare perspektiv än utvecklingssynvinkeln – är till sin karaktär mycket tväradministrativa. Vid utvecklingen och resursfördelningen för statsrådets arbete bör det primära målet vara att säkerställa samstämmighetspolitiken på global nivå med tanke på hållbar utveckling.

Vid riksdagen behandlas utvecklingspolitiken i regel endast i utrikesutskottets arbete. Politiska beslut som påverkar utvecklingsländer behandlas emellertid i alla utskott. Det är viktigt att de riksdagsledamöter som är medlemmar i utskotten samt utskottens sekretariat också har tillräcklig kompetens och åsikter om vad utvecklingssynvinkeln betyder i de frågor som de behandlar. Eftersom EU-politiken spelar en stor roll när det gäller samstämmigheten, är stora utskottets ställning mycket viktig.

Rekommendationer

- 1. Det behövs en starkare mekanism för statsrådet för att säkerställa att de beslut som påverkar utvecklingsländer ska utvärderas med tanke på samstämmighetspolitiken för utveckling.** Det kan handla om exempelvis en regelbunden analys av olika politikområden som leds av utvecklingsministern och genomförs av utrikesministeriet och statsrådets kansli.
- 2. Vid utvecklingen och resursfördelningen för statsrådets arbete bör det primära målet vara att säkerställa samstämmighetspolitiken på global nivå med tanke på hållbar utveckling.** Tillräckliga resurser ska avsättas och utses för samarbetet mellan politikområdena.
- 3. Riksdagens roll ska stärkas när det gäller att främja samstämmighetspolitiken.** Ministerierna bör sammanställa en omfattande rapport om samstämmigheten till riksdagen en gång per regeringsperiod. I de politiska processerna bör alla utskott, i synnerhet stora utskottet, ha tillräcklig information om hur de frågor som ska behandlas påverkar utvecklingsländer.
- 4. De olika intressenterna ska kunna fås att aktivt delta i expertarbetet för att främja samstämmighetspolitiken.** Det behövs högklassiga forskningsdata, utvärderingar och en så omfattande medborgardiskussion som möjligt om eventuella utvecklingseffekter av olika beslut och politiska val.
- 5. Finland ska lyfta fram samstämmighetsfrågor som en av sina huvudprioriteringar inom EU, OECD, FN och övriga internationella förhandlingar.** Dessutom ska ökningen av samstämmigheten säkerställas särskilt vid beredningen av post-2015-målen.

Medlemmarna i Utvecklingspolitiska kommissionen 2011–2015

(suppleanterna inom parentes)

ORDFÖRANDE

- Jouko Jääskeläinen, riksdagsledamot, Kristdemokraterna (Heini Röyskö, FM)

VICE ORDFÖRANDE

- Sanni Grahn-Laasonen, riksdagsledamot, Nationella samlingspartiet (Saido Mohamed, sakkunnig)
- Gunvor Kronman, direktör, Svenska folkpartiet (Arshe Said, DI)

MEDLEMMAR

- Aila Paloniemi, riksdagsledamot, Centern i Finland (Markus Ylimaa, sakkunnig i politisk och internationell verksamhet)
- Helena Laukko, verksamhetsledare, Finlands Socialdemokratiska Parti (Karri Lybeck, ansvarig branschombudsman)
- Satu Haapanen, riksdagsledamot, Gröna förbundet (Outi Alanko-Kahiluoto, riksdagsledamot)
- Teppo Eskelinen, universitetslektor, Vänsterförbundet (Sara Korhonen, student i de humanistiska vetenskaperna)
- Maria Lohela, riksdagsledamot, Sannfinländarna (Vaili Jämsä-Uusitalo, projektsekreterare)
- Timo Lappalainen, verksamhetsledare, Kepa (Minna Havunen, utvecklingspolitisk expert)

- Rilli Lappalainen, generalsekreterare, EU-plattformen för finländska biståndsorganisationer Kehys (Anne Haaranen, programchef)
- Aaro Rytönen, chef för påverkansarbete, Kyrkans Utlandshjälp (Tomi Järvinen, chef för internationellt arbete)
- Janne Ronkainen, verksamhetsledare, Finlands Fackförbunds Solidaritetscentral (Riitta Soveri, programchef)
- Satu Vasamo-Koskinen, sakkunnig, Finlands Näringsliv EK (Outi Ervasti, sakkunnig)
- Timo Palander, utvecklingschef, Företagarna i Finland (Mika Tuuliainen, chef för utbildningsärenden)
- Aleksi Kuusisto, sakkunnig i internationella frågor, löntagarorganisationerna AKAVA, STTK, FFC (Jenni Karjalainen, sakkunnig)
- Juha Ruippo, direktör, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK (Seppo Kallio, direktör)
- Liisa Laakso, PD, Helsingfors universitets institution för utvecklingslandsforskning (Elina Oinas, universitetslektor)
- Mikael Wigell, äldre forskare, Utrikespolitiska institutet (Mika Aaltola, programchef)
- Kalle Sysikaski, medlem av Fredsförbundets styrelse (Inger Wirén, vice ordförande)

SAKKUNNIGA MEDLEMMAR

- Trafik- och kommunikationsministeriet: Harri Pietarila, enhetschef (Meteorologiska institutet)
- Jord- och skogsbruksministeriet: Anna Santala, konsultativ tjänsteman
- Justitieministeriet: Kirsi Pimiä, direktör
- Undervisnings- och kulturministeriet: Zabrina Holmström, kulturrådet
- Försvarsministeriet: Helena Partanen, försvarsrådet
- Inrikesministeriet: Helinä Kokkarinen, konsultativ tjänsteman
- Social- och hälsovårdsministeriet: Eeva Ollila, konsultativ tjänsteman
- Arbets- och näringsministeriet: Jussi Toppila, arbetsmarknadsrådet
- Finansministeriet: Tuuli Juurikkala, specialist
- Miljöministeriet: Annika Lindblom, konsultativ tjänsteman
- Finlands Bank: Olli-Pekka Lehmussaari, enhetschef

Utrikesministeriet:

- Anne Sipiläinen, understatssekreterare
- Riikka Laatu, biträdande avdelningschef (Utvecklingspolitiska avdelningen)
- Eija Rotinen, biträdande avdelningschef (Avdelningen för Amerika och Asien)
- Kari Alanko, biträdande avdelningschef (Avdelningen för Afrika och Mellanöstern)
- Juha Ottman, biträdande avdelningschef (Europaavdelningen)
- Timo Kantola, biträdande avdelningschef (Politiska avdelningen)
- Jyrki Pulkkinen, chef för utvärdering (Utvärderingen av utvecklingsamarbetet)
- Seija Kinni-Huttunen, enhetschef (Informations- och kulturavdelningen)
- Olli Kantanen, enhetschef (Östavdelningen)
- Jukka Pesola, enhetschef (Handelspolitiska avdelningen)
- Timo Olkkonen, enhetschef (Utvecklingspolitiska avdelningen)

SEKRETARIAT

- Miia Toikka, generalsekreterare
- Katja Kandolin, assistent

Förkortningar

ANM	Arbets- och näringsministeriet
ATAF	Afrikanska skatteförvaltningsforumet (African Tax Administration Forum)
CBDR	Principen om gemensamt men differentierat ansvar, som används vid utsläppsförhandlingar (Common But Differentiated Responsibility)
DAC	OECD:s biståndskommitté (Development Assistance Committee)
EITI	Initiativet för öppenhet i utvinningsindustrin (Extractive Industries Transparency Initiative)
EK	Finlands Näringsliv EK
EPA	EU:s ekonomiska partnerskapsavtal med länderna i Asien, Västindien och Stillahavsområdet (Economic Partnership Agreements)
FM	Finansministeriet
FöM	Försvarsministeriet
GCF	Gröna klimatfonden (Green Climate Fund)
GEF	Globala miljöfonden (Global Environment Facility)
IDPS	Internationell dialog om fredsbyggande och statsbyggande (International Dialogue on Peacebuilding and Statebuilding)
IFC	Internationella finansieringsbolaget, som ingår i Världsbanksgruppen (International Finance Corporation)
ILO	Internationella arbetsorganisationen (International Labour Organization)
IM	Inrikesministeriet
IPCC	FN:s klimatpanel (Intergovernmental Panel on Climate Change)
ISAF	Den internationella krishanteringsoperationen i Afghanistan (International Security Assistance Force)
JM	Justitieministeriet
KRIHAVA	Projekt för en övergripande utvärdering av krishanteringens genomslag
MM	Miljöministeriet
OECD	Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (Organization for Economic Cooperation and Development)
OSSE	Europeiska säkerhets- och samarbetsorganisationen
PCD	Samstämmighetspolitiken för utveckling (policy coherence for development)
SRK	Statsrådets kansli
SRV	Statens revisionsverk
Tekes	Utvecklingscentralen för teknologi och innovationer
UKM	Undervisnings- och kulturministeriet
UM	Utrikesministeriet
WTO	Världshandelsorganisationen

Utvecklingspolitiska kommissionen (KPT) tillsätts av statsrådet och är ett rådgivande organ som följer och utvärderar Finlands verksamhet inom olika politikområden som påverkar utvecklingsländer.

Kommissionen utvärderar också utvecklingsarbetets kvalitet och effektivitet och följer den offentliga utvecklingsfinansieringens nivå.

Kommissionen är parlamentariskt och samhällsligt representativ.

